

KONCERTNI ATELJE

DRUŠTVO SLOVENSkih SKLADATELJEV
SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

Bernardo BRIZANI – violončelo
Izidor Erazem GRAFENAUER – kitara, lutnja

PROGRAM

Imer Traja Brizani, Jani Golob, Witold Lutosławski,
Katarina Pustinek Rakar, Erkki-Sven Tüür

Sreda, 19. aprila 2023, ob 19.30

Društvo slovenskih skladateljev
Kogojeva dvorana

Ob 19.00 – Predkoncertni pogovor
Moderator: Peter Šavli

WWW.DSS.SI

PROGRAM

Imer Traja BRIZANI

ANDALUCIA – ARABIAN SOUL za violončelo in kitaro*

Witold LUTOSŁAWSKI

SACHER VARIACIJE za violončelo solo

Jani GOLOB

MINIATURICE za kitaro in violončelo*

I, II, III, IV

Katarina PUSTINEK RAKAR

SERENADA za lutnjo*

Erkki-Sven TÖÜR

SPIEL za violončelo in kitaro

O POUSTVARJALCIH ...

Bernardo BRIZANI

Bernardo Brizani izhaja iz glasbene družine, zato je bil že od malih nog neprestano v stiku z glasbo. Violončelo je začel igrati s petimi leti. Poleg violončela je obiskoval tudi pouk klavirja pri profesorju Igorju Bravničarju, vzporedno pa je dve leti obiskoval tudi pouk violončela pri profesorju Valterju Dešpalju v Zagrebu.

Leta 2008 se je takoj po končani osnovni šoli vpisal na študij violončela na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, kamor je bil sprejet kot izjemno nadarjen violončelist. Vzporedno je obiskoval tudi Erudio gimnazijo v Ljubljani. Na Akademiji je študiral v razredu prof. Igorja Škerjanca in študij zaključil leta 2012.

Istega leta je Bernardo prejel študentsko Prešernovo nagrado za izvedbo Koncerta za violončelo in orkester v h-molu Antonina Dvořáka in skladbo Kol Nidrei za violončelo in orkester skladatelja Maxa Brucha ob spremljavi Simfoničnega orkestra RTV Slovenija v okviru koncertnih abonmajev Akademije za glasbo 2010 in 2011.

Leta 2012 se je vpisal na magistrski študij na Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst v Stuttgartu (prof. Claudio Bohorquez), ki ga je nadaljeval na Akademiji za glasbo v Detmoldu pri svetovno priznani profesorici Kseniji Jankovič in februarja 2016 magistriral iz violončela, solistična smer.

Januarja 2021 je pridobil naziv asistenta za področje violončela na oddelku za godala na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.

V svoji mladi glasbeni karieri je osvojil številne nagrade in priznanja ter igral na nekaterih pomembnih glasbenih prireditvah doma in v tujini (kot solist in v komornih zasedbah).

* krstna izvedba

Izidor Erazem GRAFENAUER

Izidor Erazem Grafenauer je bil leta 2008 kot izjemno nadarjen sprejet na Akademijo za glasbo v Ljubljani, kjer je bil njegov mentor prof. Andrej Grafenauer in kjer je decembra 2013 z odliko diplomiral. Študij kitare je nadaljeval na tretjestopenjskem študiju specializacije na Akademiji za glasbo Univerze v Zagrebu pri prof. Istvánu Römerju, in ga februarja 2018 z odliko zaključil, vzporedno pa je junija 2017 z najvišjo oceno zaključil tudi magistrski študij baročne lutnje in teorbe na Konservatoriju B. Marcello v Benetkah pri profesorju Tizianu Bagnatiju.

Na glasbenih tekmovanjih je prejel vrsto visokih nagrad, je tudi prejemnik dveh Prešernovih nagrad Akademije za glasbo. Redno snema za RTV, HRT, Dubrovačke ljetne igre, med drugim je izdal tudi dve solistični zgoščenki s skladbami za baročno lutnjo ter z glasbo sodobnih slovenskih skladateljev.

... O SKLADATELJIH IN NJIHOVIH DELIH

Imer Traja BRIZANI (1958)

Brizani deluje kot skladatelj, aranžer, multiinstrumentalist, producent, električni basist, vokalist, glasbeni pedagog in mentor na področju jazz, etno, latin, a&b, funk in klasične glasbe ter sodeluje z domačimi in mednarodno priznanimi glasbeniki in glasbenimi zasedbami. Rodil se je v Prištini (Kosovo). Osnovno glasbeno izobraževanje je pričel v glasbeni šoli v Prištini (mandolina, kitara, kontrabas, flauta in klavir). Med letoma 1977 in 1982 je študiral stomatologijo (Priština, Ljubljana). Vzporedno je pri prof. Dušanu Nedoviću študiral kontrabas. Kasneje se je izpopolnjeval v jazzu na mednarodnih delavnicah in seminarjih. Med letoma 1985 in 2017 je deloval kot samozaposlen na področju kulture. Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 2010 diplomiral na Oddelku za muzikologijo.

Za svoje delovanje je prejel več nagrad in priznanj, med drugimi tudi Medaljo za zasluge za ustvarjalni prispevek k uveljavljanju in prepoznavnosti romske kulture v Sloveniji, s katero ga je odlikoval predsednik Republike Slovenije Borut Pahor (2016).

ANDALUCIA – ARABIAN SOUL

Moja glasbena dela so v veliki meri narejena z občutkom in znanjem, ki sem si ga pridobil v vseh teh letih. Skladba je nastajala doma v Ljubljani, k njenemu nastanku pa so prispevali številni dejavniki oz. široka paleta raznih stilov v kompoziciji. Skladba zazveni v značilnostih obdobja baroka, romantike, španske romske nacionalne melodike in ritmike v sodobnem jeziku jazzu oz. strastnemu flamenku.

Glavna izvajalca skladbe *Andalucia – Arabian Soul* sta kitara in violončelo, ki čudovito prepletata svoje zvoke. Prav v njunem prepletu se ustvarjata ritmika in melodika skladbe. Ta skupek različnih odnosov je ključnega pomena za nadaljnji razvoj skladbe, saj omenjene

interakcije vodijo do izboljšave skladbe in pomena izvajalcev ter same skladbe, pa naj gre za pridobivanje simpatije in občudovanja s strani publike, za rivalstvo med obema inštrumentoma, ali za eksperimentiranje in inovativnost v izvedbi skladbe.

V drugem stavku zaznamo temperament Andaluzije, slišimo svojevrstne mešanice romsko-arabskega in španskega vpliva, ki v svojih nedrjih nosi zlitje romske kulture; to je duša (soul), ki prispeva k pestri mešanici skladbe. Začetnemu in zaključnem stavku sledijo razširjene kadence za solista oz. za kitaro in violončelo.

Skladba je svojevrstna mešanica romsko-španskega vpliva z dotikom modernega značaja oz. kombiniranjem različnih stilov in vplivov, od nežne ambientalne glasbe do vročega flamenka. Sestavljena je iz razširjenih tehnik igranja na kitaro, precejšen del pa je potrebno igrati s sofisticiranim mešanjem romsko-španskih ritmov, kot so bulerías, soleá, rumba in bolero oz. močnim karakterjem flamenka, kakor tudi jazza in dotika klasike. Na poseben glasbeni stil skladbe namiguje že njeno ime »Andalucía – Arabian Soul«, v katerem najdemo tako pojem oz. ritmično melodični obrazec glasbe, kot tudi značilno igranje španske kitare. Ritmična zgradba (kompasi) obeh inštrumentov je različna; v vseh delih kompozicije skladbe pa se prepletata različica arpeggia (najprej bas, nato akord) in melodika (harmonija v skladbi).

Imer Traja Brizani

Witold LUTOSŁAWSKI (1913–1994)

Lutosławski je v svojem ustvarjalnem procesu nadaljeval tradicijo orkestralne glasbe Karola Szymanovskega in Alexandra Tansmana, vendar pa je tudi odpiral nove možnosti sodobne poljske glasbe, ki so jo pozneje nadaljevali Krzysztof Penderecki, Henryk Gorecki in Tadeusz Baird. Poljska glasba je v petdesetih letih dvajsetega stoletja sodila med najnaprednejše med vzhodnoevropskimi državami, saj so številni skladatelji povzeli pridobitve povojne avantgarde. Med

drugim je bil leta 1956 ustanovljen znameniti festival sodobne glasbe Varšavska jesen. Predstavljal je uveljavitev tako imenovane »poljske šole« in takrat je bil Lutosławski že mednarodno priznan skladatelj.

SACHER VARIATIONS

Skladbo *Sacher Variations* sem začel študirati in raziskovati leta 2013. Prvič sem jo slišal v izvedbi slavnega violončelista Borisa Pergamenschikova in jo nekako vzljubil. Pridobil sem note in začel študirati. Skladbo sem izvajal na festivalih doma in v tujini. Tudi na violončelističnem festivalu v Detmoldu.

Na kratko bi povedal, da je skladba sestavljena iz 6 sekvenčnih not. Skladatelj Witold Lutosławski si je zelo dobro zamislil idejo o skladbi, v kateri nastopijo tudi četrt toni in dajo skladbi poseben čar.

S strani ritmičnega zapisa je zelo precizno zapisana in izvajalec nima veliko svobode v svojem tempu in načinu izvedbe določene fraze, ko se ta pojavi. Struktura je zelo jasna; tudi vrhunec skladbe je zelo jasno zapisan. Sacher Variacije je specifična skladba skladatelja Lutosławskega in se popolnoma razlikuje od preostalega skladateljevega opusa.

Bernardo Brizani

Jani GOLOB (1948)

Jani Golob se je rodil v Ljubljani, kjer se je šolal in leta 1971 na Akademiji za glasbo diplomiral violino (prof. Karlo Rupel, prof. Ali Dermelj). Po končani vojaški obveznosti se je leta 1972 zaposlil kot violinist v Simfoničnem Orkestru RTV Ljubljana. Leta 1969 je začel študirati kompozicijo (prof. Uroš Krek) in leta 1977 diplomiral. Leta 1998 se je zaposlil na Akademiji za glasbo v Ljubljani. V letu 2000 je bil nagrajen z nagrado Prešernovega sklada za *Koncert za violino in orkester*. Je dobitnik Kozinove nagrade Društva slovenskih skladateljev v letu 2012 in zaslužni profesor Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani.

MINIATURICE

Miniatrice so majhne miniature, a zelo virtuozne za oba solista. Virtuoznost obeh odličnih solistov sem imel v mislih ob pisanju skladbe.

Jani Golob

Katarina PUSTINEK RAKAR (1979)

Katarina Pustinek Rakar je na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani študirala teorijo, oboo in petje in nato na Akademiji za glasbo diplomirala ter v letu 2016 še magistrirala iz kompozicije in glasbene teorije.

Izobraževala se je na seminarjih iz solopetja, zborovskega petja, zborovodstva, solfeggia in kompozicije, tako doma kot v tujini. Poučuje solfeggio in glasbeni stavek na Konservatoriju za glasbo in balet ter specialno gl. didaktiko in pedagoško prakso kot asistentka na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Njen skladateljski opus obsega preko 120 del, od katerih je velika večina napisanih za najrazličnejše vokalne sestave ali glas solo. Piše tudi glasbo za solistične instrumente, komorne skupine ter kantate in druga obsežnejša dela za večje zasedbe.

Novembra 2019 je bila na koncertu v Slovenski filharmoniji predstavljena njena prva avtorska zgoščanka *Poj! / Sing!*, ki je nastala v sodelovanju z Zborom Slovenske filharmonije, dirigentom Sebastjanom Vrhovnikom in RTV Slovenija.

Za svoja dela je v tujini prejela več prvih nagrad, poleg slovenskih zborov in instrumentalnih zasedb pa so jih izvedli še Švedski radijski zbor, angleški BBC zbor in drugi.

Skladbe objavlja v različnih publikacijah, v Edicijah društva slovenskih skladateljev ter pri založbah Astrum iz Tržiča ter Carus Verlag iz Stuttgarta.

Posnete so na zgoščenkah raznih izvajalcev, kot na primer: *Venec treh dolin za klarinet in klavir* na zgoščenci Dua Claripiano *V objemu dvojine*. Omenjena skladba

bo v marcu 2021 predstavljena na (virtualnem) petem mednarodnem festivalu Music by Women na Mississippi University for Women v ZDA.

SERENADA

Avtorica skladbe ni želela komentirati.

Erkki-Sven TÜÜR (1959)

Erkki-Sven Tüür je bil rojen v mestu Kärdla na estonskem otoku Hiiumaa. Od leta 1976 do 1980 je študiral flavto in tolkala na glasbeni šoli v Talinu in kompozicijo pri prof. Jaan Rääts na Talinski glasbeni akademiji ter zasebno z Lepo Sumera med letoma 1980 in 1984. Od leta 1979 do 1984 je vodil rock skupino In Spe, ki je hitro postala ena najbolj priljubljenih v Estoniji.

Tüür je zapustil In Spe, da bi se osredotočil na kompozicijo in s prihodom perestrojke kmalu našel občinstvo na zahodu. Helsinška filharmonija, Ansambel Hilliard, Stockholmski kvartet saksofonov in Simfonični orkester mesta Birmingham so med tistimi, ki so naročali njegova dela. V letih 1991 in 1996 je prejel Estonsko kulturno nagrado ter v letu 1998 Nagrado Baltskega združenja za literaturo, umetnost in znanost.

SPIEL

Erkki-Sven Tüür v skladbi *Spiel* (igra/igranje) začne in konča z uporabo intimnih flažoletov v kitari, kaj kmalu pa kitaro (kot je v navadi v takšni zasedbi) uporabi za spremljevalno vlogo, z večinoma repetitivno ritmično vlogo s spremembami v harmoniji, violončelu pa dopusti virtuozne okruške kratkih melodij, ki izpadejo skoraj kot improvizirani. Skladatelj se igra (oziroma dopusti to izvajalcema) z mikrotonalnostjo, kar se kaže že takoj na začetku skladbe v partu violončela in v sredini skladbe v partu kitare, ko kitarist med igranjem spreminja intonacijo najnižje strune. V sredini skladbe se kitaro in violončelo izmenjujeta v kratkih melodijah, konec skladbe pa

nakazuje stremenje k popularni glasbi («strumming like rock guitar» v kitarskem partu), ki na koncu preide v melodične figure v flažoletih kitare in že slišano mikrotonalnost v violončelu.

Skladatelj Tüür slovi po širokem opusu skladb za najrazličnejše zasedbe, pri katerih raziskuje predvsem zvočno sobivanje inštrumentov, kitara in violončelo kot naravna zaveznika pa sta mu to delo nedvomno olajšala, za kar je dokaz tudi tokrat izvedena skladba.

Izidor Erazem Grafenauer

KONCERT STA OMOGOČILA

Ministrstvo za kulturo RS

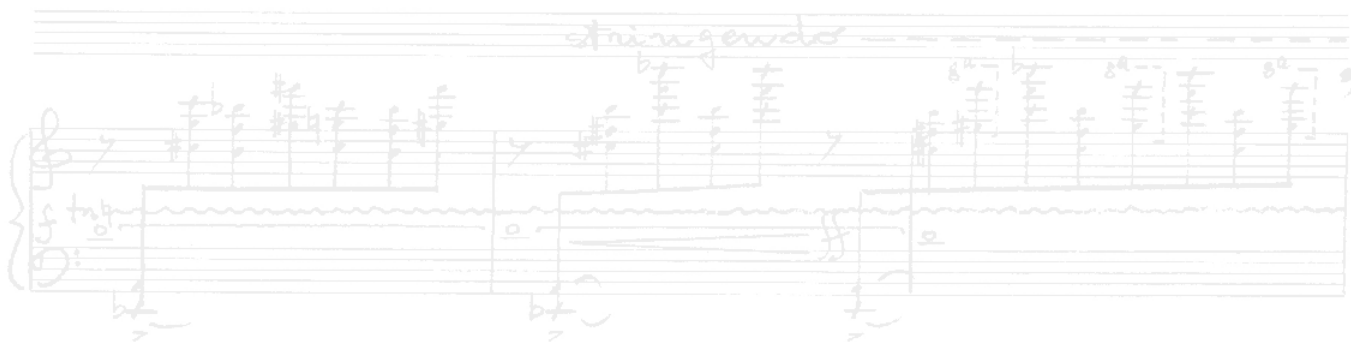
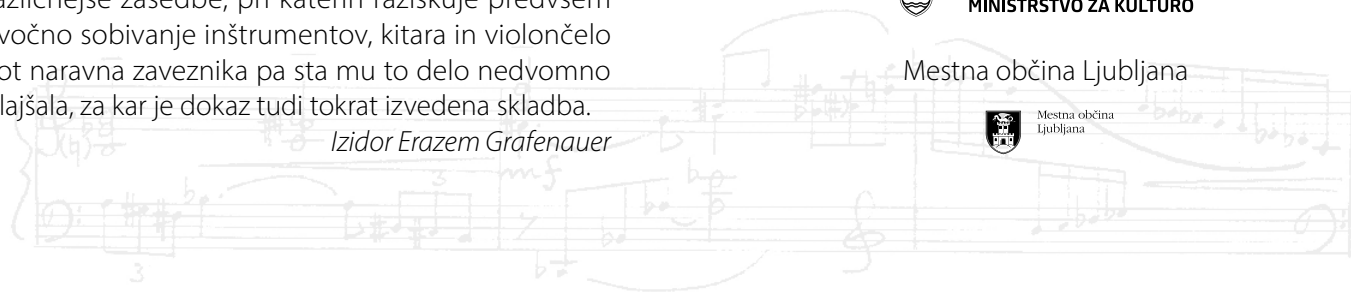

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina Ljubljana

Mestna občina
Ljubljana

INFORMACIJE

Društvo slovenskih skladateljev

Trg francoske revolucije 6

1000 Ljubljana

01/241 56 60

info@dss.si

www.dss.si

